

Кошевич Ю.О.
Наказ № 20/від 01 квітня 2020р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ Житомирського міського ліцею №1 Житомирської міської ради

Загальні положення

1.1. Це Положення ґрунтується на Законах України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Статуті Житомирського міського ліцею №1, Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Житомирському міському ліцею №1 та визначає засади забезпечення академічної доброчесності в освітній діяльності ліцею, а також підстави та порядок притягнення учасників освітнього процесу ліцею до академічної відповідальності за порушення вимог академічної доброчесності.

1.2. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

1.3. Академічна доброчесність – основна засада освітньої, науково-освітньої та творчої діяльності ліцею.

1.4. Система забезпечення академічної доброчесності є невід’ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Житомирському міському ліцею №1 та включає:

- 1) заходи із ознайомлення учасників освітнього процесу із поняттям академічної доброчесності та вимогами до виконання письмових робіт;
- 2) механізм виявлення порушень академічної доброчесності;
- 3) порядок притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності.

1.5. Дотримання академічної доброчесності учасників освітнього процесу передбачає:

- 1) самостійне виконання завдань;
- 2) використання у навчальній діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації;
- 3) дотримання правил посилання на джерела інформації, яка використовується;
- 4) надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.
- 5) дотримання норм законодавства України про авторське право і суміжні права;
- 6) чесність і ретельність в інноваційній та дослідно-експериментальній роботі.

1.6. Кожен учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності.

2. Механізми забезпечення академічної доброчесності в ліцеї.

2.1. Норми дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками ліцею :

- 1) неухильно дотримуватись норм академічної доброчесності і власним прикладом демонструвати важливість дотримання норм академічної доброчесності у педагогічній діяльності;
- 2) інформувати учнів про необхідність дотримання норм академічної доброчесності. Це має відбуватись наскрізно: під час проведення навчальних занять, у позаурочних заходах, за допомогою наочної інформації;
- 3) інформувати батьків про необхідність дотримання норм академічної доброчесності;
- 4) спрямовувати зміст завдань під час проведення навчальних занять на творчу та аналітичну роботу учнів;
- 5) розробляти завдання, які унеможливають списування та спонукають учнів критично мислити;

6) практикувати в освітньому процесі написання тематичних творчих есе замість рефератів із скопільованою інформацією з інших джерел;

7) застосовувати компетентнісний підхід у навчанні, звести до мінімуму завдання на перевірку знань, використовувати відкриті питання, щоб перевірити рівень володіння навичками, а не знання;

8) дотримуватися неупередженості при оцінюванні навчальних досягнень учнів, оприлюднювати чіткі критерії оцінювання;

9) не допускати протекціонізму та шахрайства при проведенні олімпіад, конкурсів тощо;

10) з допомогою бібліотекаря вчити учнів робити необхідні посилання та вказувати автора при використанні інформаційних джерел.

11) здійснювати контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

2.2. Норми дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти:

1) самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

2) вказувати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

3) дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права;

4) надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації.

2.3. Дії керівника та його заступників:

1) забезпечити проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо виконання нормативних документів з академічної доброчесності;

2) періодично моніторити стан дотримання норм академічної доброчесності у закладі освіти шляхом вивчення публікацій педагогічних працівників, опитувань педагогічних працівників і учнів, спостережень за проведенням навчальних занять;

3) розглядати отриману в результаті моніторингу інформацію на засіданні педагогічної ради та використовувати у самооцінюванні якості освітньої діяльності та якості освіти у закладі.

3. Види академічної відповідальності учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності.

3.1. Порушеннями академічної доброчесності у системі загальної середньої освіти є :

1) **академічний плагіат** - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

2) **самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

3) **фабрикація** - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

4) **фальсифікація** - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

5) **списування** - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

6) **обман** - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; а також **такі форми обману** як: надання педагогічними працівниками та іншими особами допомоги учням під час проходження ними підсумкового оцінювання (семестрового та річного), державної підсумкової атестації, зовнішнього незалежного оцінювання, не передбаченої умовами та/або процедурами їх проходження; використання учнем під час контрольних заходів непередбачених допоміжних матеріалів та/або технічних засобів; проходження процедури оцінювання результатів навчання замість інших осіб; необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників

під час атестації чи сертифікації, наклеп на вчителя (безпідставне звинувачення у некомпетентності або неправомірних діях).

7) **хабарництво** - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

8) **необ'єктивне оцінювання** - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

3.2. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

3.2.1. Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:

1) не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, учнівських олімпіад та інших змагань;

2) не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або присвоєння педагогічного звання;

3) не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;

4) можуть бути позбавлені педагогічного звання.

3.2.2. Факт порушення академічної доброчесності враховується під час:

1) вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності;

2) конкурсного відбору на посаду керівника закладу освіти.

3.2.3. За порушення академічної доброчесності до учня може бути застосовано такі види академічної відповідальності:

1) зауваження;

2) повторне проходження підсумкового оцінювання (контрольна, практична, лабораторна роботи, тест, залік тощо);

3) повторне проходження державної підсумкової атестації;

4) повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

5) позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах.

4. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

4.1 Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада за участю працівника та/або його законного представника.

4.2. Рішення про академічну відповідальність учнів приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності (зауваження, повторне проходження підсумкового оцінювання), або педагогічна рада ліцею (повторне проходження державної підсумкової атестації, повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми).

4.3. Рішення про позбавлення учня академічної стипендії, призових місць на учнівських змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

4.4. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до учнів та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

4.5 Особа, яка виявила порушення академічної доброчесності педагогічним працівником або здобувачем освіти, має право звернутися з письмовою заявою до директора ліцею. Заява щодо зазначеного порушення розглядається на засіданні Комісії, яка створюється наказом директора і ухвалює рішення про притягнення до академічної відповідальності або винесення питання на засідання педагогічної ради. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та Ради ліцею.

4.6. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

1) ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

2) особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

3) знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

4) оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності у зверненні до директора ліцею, до органів місцевого самоврядування, яким підпорядковується ліцей, або до суду.

5. Заключні положення

5.1. Учасники освітнього процесу мають бути ознайомлені з Положенням про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням порушення академічної доброчесності.

5.2. Адміністрація ліцею забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

5.3. Положення про академічну доброчесність Житомирського міського ліцею №1 затверджується педагогічною радою закладу та вводиться в дію наказом директора.

5.4. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради ліцею та вводяться в дію наказом директора.